

Wpływ oceny opisowej na harmonijny rozwój dziecka

Anna Cierpień, Iwona Dyja, Mariola Śledzikowska - Szkoła Podstawowa nr 12 w Częstochowie

Ocenianie uczniów jest ważnym elementem procesu dydaktycznego. Nauczyciel, aby wydać rzetelną opinię o umiejętnościach, wiedzy i poziomie ogólnego rozwoju swoich uczniów musi uwzględnić wiele czynników. Prawidłowo sporządzona ocena szkolna powinna odzwierciedlać aktualny stan wiedzy, postępów ucznia w nauce, a także włożony wysiłek.

W kształceniu zintegrowanym doskonale warunki te spełnia ocena opisowa, którą popierają nie tylko psychologowie, radykalni pedagodzy, a również rodzice i uczniowie.

Spełnia ona pięć podstawowych funkcji:

- diagnostyczną
- prognostyczną
- informacyjną
- wychowawczą
- motywacyjną.

Funkcja diagnostyczna pozwala na szczegółową informację o dziecku, jak i również o brakach i trudnościach na jakie uczeń napotyka. Nauczyciel uzyskuje pełny obraz postępów dydaktycznych, jak i również jego cech osobowościowych – charakteru, temperamentu, zdolności i interakcji rówieśniczych. Dogłębna obserwacja ucznia pozwala określić przyczyny i trudności niepowodzeń, pomaga w trafniejszym doborze metod pracy z uczniami, wzmacniając jednocześnie poprawne stosunki z rodzicami.

Funkcja prognostyczna pozwala na ocenianie poszczególnych etapów rozwoju ucznia i określa zadania, które będą dla niego najkorzystniejsze z uwzględnieniem jego indywidualnych możliwości i predyspozycji.

Funkcja informacyjna pozwala w sposób szczegółowy przekazać uczniom, rodzicom i nauczycielom informacje na temat osiągnięć, postępów w nauce, gdyż zawiera rzetelną obserwację ucznia, jego zdolność w przyswajaniu wiadomości, koncentracji uwagi, a także rozwój myślenia logicznego i wyobraźni. Uwzględnia także czynniki wspierające lub ograniczające rozwój ucznia.

Funkcja wychowawcza – której z pewnością nie spełniał tradycyjny system oceniania jest niezaprzeczalnym atutem oceny opisowej. Ocenianie za pomocą opisu cechuje:

1. Szacunek i życzliwość wobec dziecka.
2. Wiara nauczyciela możliwości ucznia.
3. Unikanie hierarchizowania dzieci oraz podziału na lepszych i gorszych.
4. Eliminacja rywalizacji, stresu i krytyki.
5. Możliwość stosowania wzmocnień pozytywnych w klasie.
6. Poczucie bezpieczeństwa i przyjazna atmosfera w klasie.

Funkcja motywacyjna – zachęca dziecko do podejmowania dalszego wysiłku związanego z nauką w szkole i w domu, motywuje ucznia do samoedukacji, czyli skutecznej pracy nad sobą. Zawarta w ocenie motywacja dodaje dziecku wiary w jego możliwości, wzmacnia je, budzi zaufanie dziecka do zdobywania wiedzy i umiejętności, wskazuje możliwości dokonywania zmian w jego postępowaniu.

Stosowanie oceny opisowej w kształceniu zintegrowanym wymaga od wychowawcy opanowania wielu metod poznawania uczniów, analizowania poszczególnych etapów rozwoju, indywidualizowania procesu kształcenia.

Dzięki ocenie opisowej wychowawca może świadomie kształtować optymalne warunki dla rozwoju swoich wychowanków.

W młodszym wieku szkolnym oceną jest nie tylko pisemna informacja, czy umowny znaczek lecz przede wszystkim gest, mimika, pochwała, które w decydujący sposób pozwalają dziecku wierzyć we własne siły i osiągnąć sukces, a priorytetowym zadaniem nas – nauczycieli jest doprowadzenie dziecka do tego sukcesu.